

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1276/2022
08.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Шеперац, адвокат из ..., против тужене Опште болнице Ћуприја, чији је пуномоћник Драган Ранђеловић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2008/21 од 16.11.2021. године, у седници већа одржаној 08.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2008/21 од 16.11.2021. године, у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица Ћуприја П1 612/18 од 10.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење тужене број .. од 31.07.2018. године којим је тужиоцу отказан Уговор о раду број .. од 26.02.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад и распореди на одговарајуће послове. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2008/21 од 16.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење тужене о отказу уговора о раду број .. од 31.07.2018. године, којим је отказан уговор о раду број .. од 26.02.2016. године. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 92.125,00 динара.

Против става првог изреке правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права с позивом на одредбу чл. 404. Закона о парничном поступку.

С обзиром да је ревизија тужиоца дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 1. и 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде у побијаном делу није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на основу Уговора о раду број .. од 26.02.2016. године, распоређен на радно место доктора ..., специјалиста у ... Опште болнице Ћуприја. Правноснажном пресудом Вишег суда у Јагодини СПК.бр. 7/16 од 23.08.2016. године, тужилац је оглашен кривим због извршеног продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. КЗ у вези члана 61 КЗ, кривично дело примање мита из члана 367. став 2. КЗ и продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ у вези са чланом 61. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од једне године коју ће издржати по правноснажности пресуде, а истовремено је одређено да се ова казна у смислу члана 45. став 5. има извршити на тај начин што осуђени не сме напуштати просторије у којима станује у Истом пресудом је одређено да ће се тужиоцу сходно члану 63. КЗ у изречену казну урачунати време трајања изречене мере забране напуштања стана у периоду од 06.08.2015. године до 06.10.2015. године. Пресудом му је изречена и мера безбедности – забрана вршења позива, делатности и дужности лекара специјалисте ... са ... у трајању од једне године која ће се рачунати од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању изречене казне затвора не урачунава у време трајања ове мере. Директор тужене је након сазнања о постојању пресуде Вишег суда у Јагодини, односно добијања обавештења дана 25.07.2018. године, донео решење број .. од 31.07.2018. године, којим је тужиоцу отказао Уговор о раду број .. од 26.02.2016. године из разлога што је правноснажном и извршном пресудом Вишег суда у Јагодини СПК.бр. 7/16 од 23.08.2016. године оглашен кривим за извршено кривично дело примање мита и продужено кривично дело злоупотребе службеног положаја и осуђен на казну затвора од једне године коју ће издржавати по правноснажности пресуде. Наведено је и да је пресудом тужиоцу изречена мера безбедности – забрана вршења позива, делатности и дужности лекара специјалисте ... са ... у трајању од једне године која ће се рачунати од дана правноснажности пресуде. Ставом другим решења, одређено је да тужиоцу престаје радни однос закључно са 25.07.2018. године (као даном добијања обавештења). Према подацима из дописа Управе за извршење кривичних санкција од 10.07.2018. године, тужилац је са издржавањем казне затвора започео 06.07.2018. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да је побијано решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду у свему правилно и на закону основано имајући у виду да је импертивном одредбом члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду прописано да запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца због издржавања казне затвора у трајању дужем од шест месеци, па је с обзиром на околност да је тужилац правноснажном пресудом осуђен на казну затвора у трајању од једне године одбио захтев тужиоца за поништај оспореног решења, а

следствено и захтев за враћање на рад и распоређивање на одговарајуће послове код тужене.

Према становишту другостепеног суда, правилно је првостепени суд поступио када је применом одредбе чл. 176. ст. 1 тач. 3 Закона о раду одбио захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да тужиоца врати на рад и распореди на одговарајуће послове. Наиме, имајући у виду околност да је тужилац по правноснажној пресуди Вишег суда у Јагодини СПК бр. 7/16 од 23.08.2016. године ступио на издржавање казне затвора у трајању од једне године, дана 06.07.2018. године, то јесте да је тужилац због издржавања казне затвора морао да буде одсутан са рада у трајању дужем од шест месеци, да му је радни однос независно од његове воље и воље послодавца престао даном ступања на издржавање казне затвора – 06.07.2018. године. Сходно томе, тужилац није могао успети са захтевом за враћање на рад. Међутим, у преосталом делу који се односи на поништај оспореног решења, према оцени другостепеног суда, из садржине решења којим је тужиоцу отказан уговор о раду несумњиво произлази да тужена истим није констатовала да је тужиоцу радни однос престао на основу одредбе чл. 176.ст.1 тач. 3 Закона о раду даном ступања тужиоца на издржавање казне затвора, већ је тужиоцу по другом основу, применом отказног разлога из чл. 179 ст.1 тачка 2 тог закона отказала уговор о раду одређујући при том да тужиоцу радни однос престаје с каснијим датумом, односно у моменту када је исти већ био престао по самом закону, што оспорено решење чини незаконитим. Имајући у виду наведено другостепени суд је делом преиначио првостепену пресуду тако што је усвојио захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, док је у преосталом делу за враћање на рад и распоређивање на одговарајуће послове жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда у побијаном делу заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 176. став 1. тачка 3. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14), запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца, ако због издржавања казне затвора мора да буде одсутан са рада у трајању дужем од шест месеци – даном ступања на издржавање казне.

У конкретном случају, тужиоцу је радни однос код тужене престао по сили закона, ступањем на издржавање казне затвора у трајању дужем од шест месеци, па је и према становишту овог суда, правилан закључак нижестепених судова да тужилац нема право на враћање на рад на основу чл. 191. ст. 1 Закона о раду. Наиме, овде се не ради о престанку радног односа који се може подвести под наведену одредбу Закона, већ о ситуацији када је до престанка радног односа дошло независно од воље послодавца и запосленог, по сили самог закона дана 06.07.2018. године, а накнадно донето решење је било сувишно будући да радни однос није ни престао по наведеном решењу.

Тужилац нема право ни на накнаду штете уместо враћања на рад у смислу става 7 истог члана, будући да такав захтев у овој парници није ни постављен.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**